

Słowo wstępne

Prezentowana publikacja jest trzecią z kolei książką stanowiącą pokłosie wspólnych konferencji dwóch Zakładów Publicznego Prawa Gospodarczego: Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu im. Adam Mickiewicza w Poznaniu, które są organizowane cyklicznie od 2004 r.¹ Warto jednak podkreślić, że ścisłe kontakty naukowe obu zakładów sięgają początku lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku, a zainicjowane zostały przez Panią Profesor dr hab. Teresę Rabską i śp. Pana Prof. dr hab. Adama Chełmońskiego, ówczesnych kierowników tychże zakładów. Spotkania te nie tylko zaowocowały wieloma wspólnymi publikacjami², ale też wyznaczyły pola i poziom dyskusji po zmianie ustroju polityczno-gospodarczego, a także potwierdzają przyjazne relacje między pracownikami współpracujących zakładów.

Wyrażam ogromną radość, że Pani Profesor dr hab. Teresa Rabska w dalszym ciągu uczestniczy w życiu zakładu, tworząc i wspierając młodszych pracowników dobrymi radami, a także biorąc udział w spotkaniach naukowych, w tym we wspólnych konferencjach z Zakładem Publicznego Prawa Gospodarczego UWr. Wyrażam też szczerze podziękowania Panu Profesorowi dr hab. Leonowi Kieresowi za kontynuowanie najlepszych tradycji spotkań obu zakładów.

Prezentowany tom stanowi drugie w dorobku zakładu poznańskiego opracowanie książkowe (tym razem zbiorowe), którego tematyka dotyczy zagadnień procedur stosowanych w ramach publicznego prawa gospodarczego. Pierwszą publikacją był podręcznik autorstwa Mateusza Chołodeckiego

¹ O historii wspólnych konferencji naukowych zob.: B. Popowska, *Dedykacje i wspomnienia, w: Funkcje współczesnej administracji gospodarczej. Księga dedykowana Profesor Teresie Rabskiej*, red. B. Popowska, Poznań 2006, s. 5, oraz L. Kieres, *Wprowadzenie*, w: *Środki publicznego prawa gospodarczego*, red. L. Kieres, Wrocław 2007, s. 9. Sprawozdania z poprzednich spotkań: K. Kokościńska, *V Konferencja naukowa pracowników Katedry Publicznego Prawa Gospodarczego UAM w Poznaniu oraz Zakładu Prawa Administracyjnego Gospodarczego Uniwersytetu Wrocławskiego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2008, z. 3; K. Kiczka, *Sprawozdanie*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” t. LXIX, nr 2819, Wrocław 2005; idem, *Sprawozdanie*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” t. LXXXVI, nr 3017, Wrocław 2007.

² *Struktura centralnego aparatu gospodarczego i jego funkcje (analiza prawna)*, red. L. Kieres, „Acta Universitatis Wratislaviensis” Prawo t. CLXXXIII, nr 1145, Warszawa–Wrocław; *Funkcje współczesnej administracji gospodarczej*, red. B. Popowska, Wydawnictwo Poznańskie 2006; *Środki prawne publicznego prawa gospodarczego*, red. L. Kieres, Kolonia Limited 2007; *Nowe problemy badawcze w teorii publicznego prawa gospodarczego (z uwzględnieniem samorządu terytorialnego)*, red. L. Kieres, Kolonia Limited 2010.

i Michała Strzelbickiego pt. *Publiczne prawo gospodarcze. Procedury*³. Wcześniej-
sze opracowania dotyczące zagadnień proceduralnych mają postać artykułów
bądź rozdziałów w książkach i poświęcone są konkretnym postępowaniom
lub wybranym ich etapom czy aspektom⁴.

W porównaniu do wspomnianego podręcznika – *Publiczne prawo gospodarcze. Procedury*, który ukazuje – głównie w formie graficznej – procedury obowiązujące w całym przedmiotowym obszarze regulacji publicznego prawa gospodarczego⁵, niniejsza książka stanowi zbiór teoretycznych opracowań dotyczących wybranych zagadnień procesowopravných występujących w publicznym prawie gospodarczym. Opracowania te dotyczą najważniejszych zasad oraz instytucji prawnych związanych z postępowaniami w ramach relacji przedsiębiorców z podmiotami administracji gospodarczej. Wskazują one także na wpływ prawa materialnego i ustrojowego na aspekty proceduralne, co pozwoliło autorom na wysunięcie bardziej ogólnych wniosków *de lege ferenda*.

Książka składa się z dwóch części. W pierwszej przedstawione zostały teoretycznoprawne podstawy odrębności proceduralnego publicznego prawa gospodarczego, w tym metoda regulacji stosunków prawnych w obszarze publicznego prawa gospodarczego oraz szczególne znaczenie norm procesowych dla jednostki w sferze gospodarki (w porównaniu do ich oddziaływania w płaszczyźnie prawa prywatnego), obrazowo określanych jako „klucz do wolności”⁶. Zwrócono również uwagę na normatywny wyraz zasady sprawiedliwości proceduralnej w obszarze publicznego prawa gospodarczego, potwierdzający swoistość procedur publicznego prawa gospodarczego.

³ M. Chołodecki, M. Strzelbicki, *Publiczne prawo gospodarcze. Procedury*, Poznań, wyd. I: 2010, wyd. II: 2011, wyd. III, poprawione i uzupełnione: 2012.

⁴ Zob. np. B. Popowska, *Publiczne prawo gospodarcze w płaszczyźnie proceduralnej*, w: *Nowe problemy badawcze w teorii publicznego prawa gospodarczego (z uwzględnieniem samorządu terytorialnego)*, red. L. Kieres, Wrocław 2010; też: *Publiczne prawo gospodarcze w orzecznictwie*, *Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego* 2011 r., nr 6 (39), *Publiczne prawo gospodarcze w orzecznictwie*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2011 nr 6 ss. 36-57.

⁵ Na kanwie tego podręcznika powstała propozycja następującej systematyki proceduralnego publicznego prawa gospodarczego: I. Ogólne postępowanie administracyjne i odrębne procedury w ramach publicznego prawa gospodarczego: (1) procedury wydawania decyzji administracyjnych, (2) procedury podejmowania czynności materialno-technicznych; II. Swoiste procedury publicznego prawa gospodarczego dotyczące wykonywania władczych kompetencji państwa wobec państwowych osób prawnych: (1) procedury wydawania decyzji przez organ założycielski wobec przedsiębiorstwa państwowego, (2) procedura udzielania zgody na zbycie istotnych elementów majątku państwowej osoby prawnej przez Ministra Skarbu Państwa, (3) działania organów administracji publicznej w postępowaniu w sprawie prywatyzacji bezpośredniej; III. Procedury zawierania umów przez administrację gospodarczą z przedsiębiorcami: (1) procedury służące zaspokajaniu potrzeb administracji i powierzaniu zadań, (2) procedury związane z pomocą publiczną, B. Popowska, *Publiczne prawo gospodarcze...*, s. 209-242.

⁶ J. Jendrośka, *Ogólne postępowanie administracyjne i sądowniczoadministracyjne*, Wrocław 2010, s. 11.

W drugiej części zaprezentowano charakterystyczne dla publicznego prawa gospodarczego procedury, wskazujące zarówno na coraz wyraźniejsze odchodzenie od reguł powszechnego postępowania administracyjnego, jak i na pluralizm proceduralny w tym obszarze.

Szczególne miejsce w proceduralnym publicznym prawie gospodarczym zajmują postępowania wiążące się z podstawową zasadą ustroju gospodarczego, jaką jest wolność gospodarcza. Wyróżnić tu można postępowania, których celem jest jedynie zaewidencjonowanie działalności konkretnych przedsiębiorców, oraz postępowania, które służą dopuszczeniu do działalności gospodarczej w dziedzinach objętych reglamentacją. W tym ostatnim obszarze na szczególną uwagę zasługują procedury koncesyjne, kilku rodzajów, a także swoiste postępowanie zmierzające do uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności w specjalnej strefie ekonomicznej, którego celem nie jest dopuszczenie do tej działalności, ale przyrzeczenie publicznoprawne udzielenia pomocy publicznej zainteresowanemu przedsiębiorcy.

W prezentowanej Czytelnikom książce zwrócono uwagę także na tendencję wykorzystywania przez podmioty administracji gospodarczej w coraz szerszym zakresie form prawa prywatnego do wykonywania swoich bądź zleconych im zadań. Są to zarówno formy instytucjonalne (organizacyjne), głównie w postaci spółek prawa handlowego, jak i dotyczące czynności prawnych, głównie w postaci umów. Szczególnie w tym ostatnim zakresie możliwości jest wiele, np. zamówienia publiczne, różnego rodzaju umowy publicznoprawne (umowy partnerstwa publicznoprawnego, koncesje na roboty budowlane, umowy z organizacjami pożytku publicznego itd.). W niniejszej monografii scharakteryzowano procedury wiążące się zarówno z utworzeniem spółki prawa handlowego dla realizacji określonego zadania (Euro 2012), jak i z zastosowaniem umowy w postaci zamówienia publicznego (w celu powierzenia wykonania zadania z zakresu gospodarki komunalnej).

Intencją autorów oddanej do rąk Państwa książki jest kontynuowanie dyskursu naukowego na temat procedur publicznego prawa gospodarczego, łącznie z podejmowaniem prób klasyfikacji i kwalifikacji postępowań występujących w relacjach przedsiębiorców z podmiotami gospodarczymi, z uwzględnieniem wielopodmiotowości niektórych postępowań oraz zachodzących procesów internacjonalizacji licznych procedur. Rozważania w powyższym zakresie zapewne dostarczą kolejnych argumentów na rzecz traktowania publicznego prawa gospodarczego jako odrębnej gałęzi prawa.

Dziękując autorom za udział w tworzeniu niniejszej monografii, wyrażam nadzieję, że wpisze się ona w kanon literatury z zakresu publicznego prawa gospodarczego, w tym proceduralnego.

Bożena Popowska